

Geografisk InformationsSamverkan
inom Stockholms län

Ansökan om genomförande av utredning på uppdrag av GISS 2026

I GISS budget för 2026 finns utrymme att beställa en utredning till ett värde av 100 000 kr, som ska presenteras för och spridas till medlemsorganisationerna. Syftet är att bidra med nytta i form av erfarenhetspridning och inspiration. Styrelsen inbjuder nu samtliga medlemsorganisationer att ansöka om att få åta sig uppdraget att genomföra utredningen.

Utredning

Styrelsen har tagit fram följande alternativ till utredning som vi tror är av intresse för våra medlemmar:

- Alternativ 1 – IoT, realtidsdata och geodata: från sensor till verksamhetsnytta
- Alternativ 2 – Geodata för BI och verksamhetsanalys: att kombinera data från flera källor
- Alternativ 3 – Samarbete över kommungränser: gemensam upphandling av GIS-analys
- Alternativ 4 – Systemstöd för smartare användning av geodata
- Alternativ 5 – Eget förslag

En närmare beskrivning av alternativen och deras syfte, innehåll, målgrupp och resultat finns att läsa i *Bilaga 1*.

Ersättning

Ersättning genomförd utredning är 100 000 SEK (exkl. moms).

Ansökan

Vid intresse av att åta sig uppdraget skickas en skriftlig ansökan till giss@giss.se senast den 24 maj. Ansökan är bindande till och med den 30 juni.

Ansökan ska innehålla:

- Namn på medlemsorganisationen.
- Namn på och kontaktuppgifter till den eller de personer som kommer genomföra uppdraget.
- Vilket utredningsalternativ som ansökan avser (för ansökan till flera alternativ skickas en intresseanmälan per alternativ in).
- En motivering till varför medlemsorganisationen och namngiven person/personer vill genomföra utredningen och varför personen/personerna lämpar sig att genomföra uppdraget. Egen faktisk erfarenhet är en förutsättning.
- En kort beskrivning av metod för genomförande av utredningen och uppskattad tidsåtgång.
- En bekräftelse på att nedanstående förutsättningar för uppdraget accepteras.

Vid ansökan avseende *Alternativ 5 – Eget förslag* ska ansökan även innehålla:

- En beskrivning av utredningens innehåll, målgrupp och resultat.
- En beskrivning av utredningens nytta för GISS medlemmar.

Geografisk InformationsSamverkan
inom Stockholms län

Förutsättningar

Följande förutsättningar gäller vid åtagande av utredningsuppdraget:

- Uppdraget omfattar att genomföra utredningen samt att ta fram en skriftlig rapport enligt specifikation för valt utredningsalternativ.
- Utredningen ska presenteras muntligen för GISS medlemmar på ett, av GISS arrangerat, frukost-/förmiddagsseminarium på internationella GIS-dagen den 18 november.
- Av styrelsen bedömd omfattning av respektive utredning framgår av *Bilaga 1*, och innefattar utredning, möten med styrelserepresentanter, rapportskrivning, förberedelse av presentation och presentation. Tidsåtgången är en uppskattning för att visa på den omfattning som styrelsen anser är rimlig, men är inte bindande åt något håll.
- Ersättning för respektive utredning framgår ovan. Ersättningen gäller oavsett tidsåtgång för att genomföra och leverera utredningen. Ingen ytterligare ersättning får faktureras.
- Ersättningen faktureras av medlemsorganisationen efter, av styrelsen godkänd, leverans av rapport och presentation.

Följande tidplan gäller för uppdraget:

Sista dag att lämna in ansökan	24/5
Information om tilldelning	5/6
Startmöte	Vecka 24 eller 25
Avstämningsmöte inför leverans	Enligt överenskommelse
Sista dag att leverera skriftlig rapport	16/10
Feedback från GISS styrelse	28/10
Sista dag att göra eventuella justeringar efter feedback	6/11
Beslut om godkänd leverans av rapport	Vecka 46
Presentation av utredningen på GISS frukostseminarium	18/11

Tilldelning av uppdraget

Styrelsen beslutar vem som tilldelas uppdraget utifrån inkomna ansökningar och vem som anses kunna leverera den mest kvalitativa utredningen utifrån förutsättningarna. Beslutet kan inte överklagas.

Vid frågor gällande utredningen och ansökan är du välkommen att kontakta Helena Nyman på helena.nyman@ragnsell.se eller 0709272391

Med vänliga hälsningar och förhoppningar om många ansökningar
GISS styrelse

Geografisk InformationsSamverkan
inom Stockholms län

Bilaga 1 – Alternativ till utredning

Alternativ 1 – IoT, realtidsdata och geodata: från sensor till verksamhetsnytta

IoT-sensorer och användargenererad geodata används allt oftare som underlag i olika verksamheter och organisationer. I praktiken har det lett både till möjlighet för förbättrad operativ styrning och till risk för att beslut baseras på skeva eller otillräckligt analyserade data. Realtidsflöden, stora datamängder och varierande datakvalitet ställer höga krav på datastruktur, kvalitetssäkring och GIS-integration.

GISS vill inspirera till att möjliggöra mer träffsäkra och väl underbyggda beslut genom att IoT- och realtidsdata används på rätt sätt och i rätt sammanhang.

Syfte: Att genom verkliga case analysera hur IoT-data, realtidsinformation och crowd source-insamlad geodata faktiskt används i verksamheter – och hur de bör hanteras tekniskt och metodiskt för att skapa tillförlitlig och relevant beslutsnytta.

Innehåll:

- Identifiera konkreta verksamhetscase där IoT och realtidsgeodata använts i praktiken.
- Analysera utmaningar till exempel kopplade till stora datamängder, datastruktur, datakvalité, tidsserier och prestanda.
- Beskriv hur förvaltning, kvalitet, metadata och ansvar påverkas.
- Visa hur automatiserad kvalitetsgranskning och filtrering kan tillämpas.

Målgrupp: Medarbetare inom geodata, digitalisering, verksamhetsutveckling och samhällsbyggnadsprocess som verkar i GISS medlemsorganisationer.

Resultat: Utredningen levereras som en skriftlig rapport i det format som utföraren finner bäst samt en presentation på seminarium arrangerat av GISS.

Uppskattad omfattning: 80 h

Geografisk InformationsSamverkan
inom Stockholms län

Alternativ 2 – Geodata för BI och verksamhetsanalys: att kombinera data från flera källor

Organisationer arbetar i allt högre grad med BI-lösningar och verksamhetsanalys baserat på data från flera system. GIS har stor potential att fungera som plattform för att koppla samman verksamhetsdata, statistik och andra informationskällor.

GISS vill bidra till ökad förståelse för hur geodata och GIS kan användas mer systematiskt i BI och verksamhetsanalys för att stödja styrning, uppföljning och prioritering.

Syfte: Att genom verkliga exempel visa hur geodata kan integreras med andra datatyper i BI- och analyslösningar, samt vilka förutsättningar som krävs för att kombinerad data ska vara användbar, spårbar och tillförlitlig.

Innehåll:

- Identifiera konkreta användarexempel där geodata kombineras med verksamhetsdata i analyser och beslutsstöd.
- Beskriva utmaningar kopplat till exempelvis datakvalitet, datastruktur, metadata.
- Beskriva hur dessa utmaningar kan hanteras för att möjliggöra tillförlitliga beslutsunderlag.

Målgrupp: Medarbetare inom geodata, digitalisering, verksamhetsutveckling och samhällsbyggnadsprocess som verkar i GISS medlemsorganisationer.

Resultat: Utredningen levereras som en skriftlig rapport i det format som utföraren finner bäst samt en presentation på seminarium arrangerat av GISS.

Uppskattad omfattning: 80 h

Geografisk InformationsSamverkan
inom Stockholms län

Alternativ 3 – Samarbete över kommungränser: gemensam upphandling av GIS-analys

Många analyser och datainsamlingar är återkommande och likartade över kommungränser, till exempel klimatriskanalyser och inventeringar. Ändå beställs dessa ofta av en enskild kommun utan samarbete med intilliggande, vilket kan leda till onödiga kostnader, icke jämförbara metoder och svårigheter att skapa regionala eller länsövergripande analyser – inklusive stöd för digitala tvillingar.

GISS vill främja samarbete mellan kommuner för att möjliggöra för kostnadseffektiva nyttskapande beställningar.

Syfte: Att föreslå datainsamlingar och GIS-analyser som lämpar sig för kommungemensam upphandling, samt belysa nyttan av att arbeta över kommungränser.

Innehåll:

- Identifiera nyttskapande analyser med stor samordningspotential över kommungränser.
- Beskriva hur föreslagna analyser skapar nytta för exempelvis digitala tvillingar och samhällsplanering.
- Ta fram argument och förutsättningar för kommungemensam upphandling.

Målgrupp: Kommuner och samarbetsfrämjande organisationer som verkar i GISS medlemsorganisationer.

Resultat: Utredningen levereras som en skriftlig rapport i det format som utföraren finner bäst samt en presentation på seminarium arrangerat av GISS.

Uppskattad omfattning: 80 h

Geografisk InformationsSamverkan
inom Stockholms län

Alternativ 4 – Systemstöd för smartare användning av geodata

I takt med utvecklingen inom digitalisering växer potentialen för geodata att bidra till effektivisering, ökad dialog, smidigare samarbete och bättre beslut. Samtidigt tillkommer ny lagstiftning och marknadsläget för tekniska lösningar förändras. Hur säkerställer vi att vi handlar upp och köper in systemstöd som tillåter oss att fullt ut nyttja potentialen i geodata?

Syfte: Att vägleda GISS medlemsorganisationer vid inköp och upphandling av system och verktyg som leder till smartare användning av geodata.

Innehåll: Utredningen ska ge rekommendationer som kan användas som stöd i upphandling.

Möjliga frågeställningar är:

- Vad behövs för att geodata ska vara lätt tillgängliga för organisationens användare och eventuella externa partner?
- Vad krävs för ett obrutet geodataflöde? Hur ska API:er vara utformade? Hur och var ska geodata lagras?
- Vilken teknikutveckling skapar störst potential för geodata och hur ska denna tas hänsyn till i kravställningar?
- Hur säkerställer vi att en systemlösning och leverantör kan hantera t.ex. ny lagstiftning eller andra typer av nya krav?
- Hur ser för- och nackdelarna ut gällande proprietära programvaror respektive Open Source-lösningar?

Målgrupp: Beslutsfattare och medarbetare inom samhällsbyggnad, geodata, digitalisering och verksamhetsutveckling som verkar i GISS medlemsorganisationer.

Resultat: Utredningen levereras som en skriftlig rapport i det format som utföraren finner bäst samt en presentation på ett seminarium arrangerat av GISS.

Uppskattad omfattning: 80 h

Geografisk InformationsSamverkan
inom Stockholms län

Alternativ 5 – Eget förslag

Ett effektivt och smart användande av geodata ökar kvalitet, sparar tid och pengar samt minskar miljöpåverkan. Att kunna ta del av goda exempel är ett bra sätt att kunna utveckla processer och tekniska lösningar. GISS ser därför gärna att en utredning på detta alternativ delar med sig av sådana goda exempel. Möjlighet finns även att föreslå en utredning av en annan frågeställning kopplad till geodata och GIS

Syfte: Att lyfta fram goda exempel på hur geodata och/eller GIS har kommit till användning, bearbetats eller hanterats eller att utreda och analysera en specifik frågeställning kopplad till ämnesområdet.

Innehåll: Utredningen ska redovisa dels vad som gjorts och vilken nytta som har uppstått, dels en detaljerad genomförandebeskrivning. Det goda exemplet kan omfatta allt från projektorganisation, ansvarsfördelning och roller till teknik, process, öppen källkod och FME-skript m.m.

Några exempel på ämnesområden:

- Automation av specifika dataflöden
- Geografiska analyser
- EUs förslag till revidering av INSPIRE (GreenData4All), vad betyder det i praktiken?
- Balansen mellan HVD, säkerhet och totalförsvaret
- Osäkerhet, kvalitet och tillit i geodata med ökad automatisering och användning

GISS uppmuntrar till samarbeten mellan olika aktörer (t.ex. kommun och systemleverantör eller myndighet och konsult eller byggaktör).

Målgrupp: Beslutsfattare och medarbetare inom samhällsbyggnad, geodata, digitalisering och verksamhetsutveckling som verkar i GISS medlemsorganisationer.

Resultat: Utredningen levereras som en skriftlig rapport i det format som utföraren finner bäst samt en presentation på ett seminarium arrangerat av GISS.

Uppskattad omfattning: 80 h